

EKLER VE SÖZCÜKTE YAPI

Test - 01

Kök • Çekim Ekleri

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. I. Bu hayatı yetmişine kadar dolu dolu yaşadım, derdi dedem.
II. Şiirin bütün dizeleri bir kuyumcu titizliğiyle oluşturulmuş.
III. Bir derdimiz olduğunda koşa koşa gelirdi yardım etmek için.
IV. Dün bisikletten düşünce dizim kanadı.
V. Ellerindeki işleri haftaya bitirmek için arkadaşlarıyla çalışıyorlar.
- Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte “-a, -e” eki, çekim eki olarak kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ortak kök (kökteş) özelliği taşıyan sözcük kullanılmıştır?
- A) Yanına yaklaştığında çocuğun gözlerinin çakmak çakmak olduğunu gördü.
B) Bebekte güven duygusunun gelişimini, annesiyle yaşadığı sevgi dolu etkileşim sağlamaktadır.
C) Çok heveslendim şiir yazmaya, bırakın iyisini şöyle orta hâlisini bile yazamadım.
D) Belki bu kitabın içinde elemeleri, sevinçleri, sohbetleri sizi ilgilendiren bir insanla tanışacaksınız.
E) Yeni yapılan binadaki ofisine doğru giderken aklında geleceğe dair binbir düşünce vardı.

3. Yazar, duygusal bir olayı anlatmakla birlikte dönemin
I II
toplumsal sorunlarını da eleştirel olarak ortaya koymuştur.
III IV
Dışarıdan bir gözlemcinin anlattıklarından oluşan son bölüm haricinde kitap, ana kahramanın hatıra defteri şeklinde yazılmış bir eserdir.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-ca/-ce” eki iyelik ekinden sonra gelerek sözcüğe “nicelik” anlamı katmıştır?
- A) “Delicesine seviyorum.” gibi arabesk sözler insanlarda gerçeklik duygusu uyandırmıyor artık.
B) Bu olaydan sonra evdekilerin hiçbiri günlerce uyuyamadı, herkes huzursuz oldu.
C) Ne zaman büyüdün de boyunca kızların oldu, ne kadar da çabuk geçiyor yıllar.
D) Binlerce kitap okuduğunu söylüyor ancak konuşmalarında, yorumlarında, düşüncelerinde derinlik göremiyoruz.
E) Yaşça küçük olmasına karşın bulunduğu ortamdaki insanlara göre daha olgun davranabiliyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemine kip eki yoktur?

- A) Çocuklar; yabancı özel adlarla, yabancı sözcüklerle, benzetmelerle dolu bir anlatımdan pek de hoşlanmazlar.
- B) İki şair bir araya gelince üçüncü bir şairi, iki emekli bir araya gelince üçüncü bir emekliyi çekiştirir.
- C) Bence ancak bizi yüce bir yanılgıya düşüren yapıtlar mükemmellik derecesine ulaşmış demektir.
- D) Orhan Veli ve arkadaşları, eski deyişle “vezinsiz, kafiyesiz” de şiir yazılabileceğini bizlere kanıtlamıştır.
- E) Sanatçılar; gördüklerini, yaşadıklarını olduğu gibi yapıtlarına aktarmalıdır anlayışı, günümüzde eskidi.

6. Henüz çiçeği burnunda bir doktorum, derken gözleri umut saçıyordu.

Bu cümlede altı çizili sözcükteki “-ım/-im” eki, aşağıdakilerin hangisinde aynı işlevde kullanılmıştır?

- A) Bizim anlayışımızda insanlar yalnız doğar ve yalnız ölürler.
- B) Kitapların adlarını yazdırıp öğrencilere kuru ezber yaptırmak istemiyorum.
- C) Ben kaya diplerinde sarı sarı papatyalar açan bir Anadolu köyünde öğretmenim.
- D) Düşündüklerimle söylediklerim hiçbir zaman birbirinden farklı olmadı.
- E) Benim yeniden doğuşum edebiyat dergilerini tanımamla başlar.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir hâl eki eylemin nedenini belirtmiştir?

- A) Bir gün şairin karşısında gazellerini söylerken soytarı, sesi dokunmuş şaire.
- B) Yaramaz çocuğun sözlerden yine bir şey anladığı yokmuş.
- C) Ve şairin sallanan sakalına dalıp giderken bir damla yaş düşmüş çobanın gözlerinden.
- D) Soytarı, bunu görünce delireyazmış sevincinden.
- E) Çobancık, soytarının bu aşağılayıcı sözlerini duyunca bırakmış saygıyı bir köşeciğe.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük çekim eki almamıştır?

- A) Kırsal kesimde tarım ve hayvancılık, gün geçtikçe geriye gidiyor.
- B) Yazar, gerçek dünyanın anlamını eserinde ustalıkla vermiştir.
- C) Köylerde sadece belli bir yaşın üstündekilerin kaldığına dikkat çekiyor.
- D) Bilimsel kaynaklar emek verilerek okunduğunda okuyucuya yarar sağlar.
- E) Birkaç yıl önce deneme türünün doğruya soru işareti koymakla eş anamlı olduğunu söylemişim.

9. Ne kasketim kaldı benim

Ne yollarını taşımış ayakkabım

Son mintanım da sırtımda paralandı çoktan

Şile bezindendi

Bu dizelerde bir varlığın neye ya da kime ait olduğunu gösteren kaç ek kullanılmıştır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul eki diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Daha ne Orhan Veliler, ne Mehmet Akifler yetişecek.
- B) Sudan bahanelerle bizi atlatıyor.
- C) Üzümlerden pekmez yapacağız.
- D) Doğum günümde arkadaşlarım bir demet çiçek getirdi.
- E) Aradığın bilgileri bu kitapta bulabilirsin.

1065207

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdakilerin hangisinde “-lık/-lik” yapım eki eklendiği sözcüğe soyut bir anlam kazandırmıştır?

- A) Kayalık zemin üzerine inşa edilen evlerin depreme dayanıklı olduğu iddia edilmektedir.
- B) Kitap sayısı arttığı için çalışma odasına yeni bir kitaplık yaptırmayı düşünüyoruz.
- C) Kuşları ürkütüp ekili ürünlere yaklaştırmamak amacıyla tarlaya dikilen korkuluk da işe yaramadı.
- D) Pamuklu ya da keten kumaştan yapılmış gecelik giyer-seniz daha rahat edersiniz.
- E) O gün yaptıklarınız “İnsanlık ölmemiş.” dedirten türden, saygı duyulacak bir davranıştı.

2. I. Günler kısaldı, Kanlıca'nın ihtiyarları
Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları
- II. Yazgısına bürünmüş çocuğu yanında
Dağılan her istasyondan haber ummada
- III. Ağır ağır geçti ömrümden deve kervanı
Bir kenarda görüldü beldenin viran hanı
- IV. Bir değirmen yaptım bağladım taşını
Bendine çevirdim gözüm yaşını
- V. Yıldızlı semalardaki haşmet ne güzel şey
Mehtaba dalıp yâr ile sohbet ne güzel şey

Numaralanmış dizelerin hangisindeki altı çizili sözcük diğerlerinden daha fazla yapım eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Yorucudur her iş ama tamamladıktan sonra ortaya anıt
I II

gibi bir eser çıkar. Eserin karşısında çalılımlı çalılımlı duruşu sahibinin bütün yorgunluğunu unutturur. Doğup gelen her
III

eser kişinin işine bağlılığını arttırır. Hiçbir eser tamamlan-
IV

mış, bitmiş değildir çünkü. Her doğuşla birlikte iş yeniden başlar.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi farklı türde bir kökten türemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türkçede sözcüklere önce yapım eki sonra çekim eki getirilir, başka bir deyişle çekim ekinden sonra yapım eki getirilemez.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

- A) Onun öyküleri, ortaklaşa oluşturduğumuz hayatın somut bir biçimde canlandırıldığı öykülerdir.
- B) O, gündelik hayatı gerçeğe uygun bir anlatımla edebî niteliklerden taviz vermeden işlemeyi başarmıştır.
- C) Bugünkülerin çoğu, sözcükleri baştan savma kullanıyor ve eski ile yeni arasında çatışmaktadır hepsi.
- D) Halit Ziya, yapıtlarında işlediği konuları gerçeklerden yola çıkarak seçmiştir.
- E) Birçok yönden kusurlu olmasına rağmen, zamanın en çok okunan roman yazarıdır.

5. (I) Güzellik konusunda bazı “ham değerler” vardır. (II) Mesela, gözlerin iri ve renkli olması, saçların sarı olması gibi... (III) Evet, bütün bu özellikler tek başına birer güzellik unsurudur. (IV) İnsanların ilk etapta dikkatini çekmenizi sağlar. (V) Bazı kapılar size daha önce açılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki “güzellik” sözcüğü sadece yapım eki almıştır.
- B) II. cümledeki “olunması” sözcüğü hem yapım hem de çekim eki almıştır.
- C) III. cümledeki “özellikler” sözcüğü isim kökünden türemiştir.
- D) IV. cümledeki “insanların” sözcüğü aitlik eki almıştır.
- E) V. cümledeki “açılır” sözcüğü hem yapım eki hem de kip eki almıştır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-acak/-ecek” eki farklı görevde kullanılmıştır?

- A) Yarın akşam herkes oraya gidecek, ne yapılması gerekiyorsa yapacak.
- B) Belki o da bizimle İzmir yakınlarında bir yerde buluşacak.
- C) Onlarla görülecek bir hesabımız olduğu için bir yere gidemem.
- D) Zamanla sen de anlayacaksın neden böyle davrandığımı.
- E) Korktuğun zaman ya da yalnız kaldığın zaman yanında mutlaka birileri olacak.

7. Bir sanatçının kendi ürünlerinden tamamen hoşnut olması

I beklenemez. Her yapıt onun kendi çocuğu gibidir. Yapıtlarının üstüne titremek kadar doğal bir şey de olamaz. Sa-
III
natçıların deneme, arayış, yetkinleşme ve olgunluk dö-
IV
nemleri vardır. Birçok sanatçı ise yeni arayışlara, özgünlüğe özen göstermez.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri köklerinin türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) III ve IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüklerin tümü yapım eki almıştır?

- A) Çocuğa, okuyacağı kitabı seçme hakkının verilmesi gerektiğini düşünüyorum.
- B) “Edebiyat Evleri” projesini ülke çapında yaymak gerekmektedir.
- C) Şiir dili, kendi dışında referansı olmayan bir dildir.
- D) İhraç ürünlerindeki artış, ülkemiz için sıkıntıya sebep olabilmektedir.
- E) Kırsalda hayvancılıkla uğraşan köylüler, yetkililerden bilgi almaya yanaşmadılar.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem çekim hem de yapım eki almamıştır?

- A) Denemede belirtilen düşüncenin kanıtlanabilir olana savaş açmak olduğu bilinmelidir.
- B) Türkçe öğretiminde dilini doğru kullanan bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.
- C) Şairin, gerektiğinde bir oyuncu olup okuyucuyu etkilemesi gerekir.
- D) Toplantılardaki söyleşilerin dönemden döneme değişebileceği unutulmamalıdır.
- E) Aslında deneme kitaplarındaki sayısal artışla birlikte tanımlar da çoğaldı.

10. Halk bilimi, bir ülkede yaşayan halkın kültür ürünlerini, oyunlarını, halk hekimliğini inceleyerek bunların birbiriyle ilişkilerini belirten; kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim gibi sorunlarını çözmeye; sonuç, kuram, kural ve yasaları bulmaya çalışan bilim dalı, folklor, halkiyattır.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük hâl eki almıştır.
- B) II. sözcük yapım ve çekim eki almıştır.
- C) III. sözcük fiilden isim yapım eki almıştır.
- D) IV. sözcük birden fazla yapım eki almıştır.
- E) V. sözcük birden fazla çekim eki almıştır.

1065208

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	1 A B C D E 11 A B C D E
2	2 A B C D E 12 A B C D E
3	3 A B C D E 13 A B C D E
4	4 A B C D E 14 A B C D E
5	5 A B C D E 15 A B C D E
6	6 A B C D E 16 A B C D E
7	7 A B C D E 17 A B C D E
8	8 A B C D E 18 A B C D E
9	9 A B C D E 19 A B C D E
10	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Okur, eserleri anlamaya çalışırken zorluklarla mutlaka karşılaşır.
- B) İnsanlar mücadeleyi elden bırakmadan çalışmalıdır.
- C) Büyük yayınevlerinin kapsamlı şiir dizileri oluşturmadığını düşünmektedir.
- D) Görgü tanıklarının ifadeleri, hatanın yayada olduğunu gösteriyordu.
- E) Bilinçsizce toplanan ürünleri yok etme politikalarında yanlışlıklar yapılmaktadır.

2. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Avrupalı uçak üreticisi Airbus, tarihinin en kötü dönemini yaşıyor.
- B) Tarihinin en sıcak yazını yaşayan ülkede hava sıcaklığı 46 dereceye fırladı.
- C) Kış uykusuna yatanlarda REM uykusu bastırılır ve vücut sıcaklığı düşürülür.
- D) Tek bir pilden elde edilen akım çok az olduğundan çok sayıda pil bitişik şekilde üretilir.
- E) İkiztepe kazılarında çıkarılan eserler müzede sergilenmektedir.

3. İki olguyu bağdaştırdığı sürece insan sevmeyi başarabilir.

I
Olgulardan biri kendi biyolojik organizmasına, öbürü kendi
IV
bilincine aittir.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi kökünün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türkçede yapım ekleri çekim eklerinden önce gelir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

- A) Heidegger felsefesinin odak kavramının varlık olduğu bilinir.
- B) Sınıftaki öğrencilerin meraklı bakışları altında son cümlelerini söyledi.
- C) İlk adlandırmayla başlayan anlam verme, nesnelerin çözümlenmesiyle süregider.
- D) Hiçlik kaygısı kaygıların hasıdır ve boşluğu, sallantıda olmayı yaşamaktan kaynaklanır.
- E) İnsan kendi varlığının bilincine varma noktasında, sorunlarla karşı karşıyadır.

- 5. I. Sende seyrederim denizlerin en mavisini.
- II. Sana çirkin dediler, düşmanı oldum güzelin.
- III. Ülkemizin temel sorunlarından biri de yoksulluktur.
- IV. Aradığım dostluğu bu insanlarda buldum.
- V. Boş boş oturan insanları bir türlü anlayamıyorum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili ek yapım ekidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Dünya aydınlık sabahlarını yitiriyor usul usul.
- B) İnsanın içini karartan bulutların seferi var göğün maviliğinde.
- C) İncecik bir çisenti yokluyor boşluğunu insan yüreğinin.
- D) Nedenini bilmediğim bir keder akıyor damarlarımdan.
- E) Yaşamak bir can sıkıntısı mıdır Ömür Hanım?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-dır/-dir” ekinin işlevi farklıdır?

- A) Sonraları da uğrayarak bu kahveye alıştırmaya çalıştır kendini.
 B) Kafası işleyen bir vahşinin kurnazlığıyla, kediyle yavrularını tutup yığının üstüne yerleştirdi.
 C) Korsikalılar geleneksel olarak sınıflara ayrılmaktadır: soylular, yurttaşlar, yabancılar...
 D) Göz ucuyla saate bakan Fortunato, önüne bütün piliç konmuş bir kediye andırıyordu.
 E) Diyelim, delilik üzerinde çalışıyor, bir metin hazırlıyorsa okumalarımı o tasarı yönlendiriyor.

8. Bir akşam konuğum ol, oturup konuşalım biz bize
 Anıların çubuğunu yakıp uzatalım geceyi biraz
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayan eki
 B) Fiilden isim yapım eki
 C) Hem iyelik hem hâl eki almış bir isim
 D) Fiilden fiil yapım eki
 E) Haber kipi

9. “-mış/-miş” eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Bu başarı, onu garip bir yolda boşluk ve yalnızlık içinde bırakmıştı.
 B) Meteorolojiden verilen bilgiye göre dün tüm bölgelerde yağışlı hava etkili olmuş.
 C) Gözlerime suç işlemiş bir çocuk gibi bakması bana çok dokundu.
 D) Namık Kemal’in mektuplarından öğrendiğimize göre *Cezmi*, 1878 yılı yazında yazılmaya başlanmış.
 E) Çoban kimi zaman bu homurtuları dinler, dinler, acırmış bu efendiye.

10. Eleştirel düşünce, düşünmenin sona
 I II
 eremeyeceğini akıldan çıkarmamayı gerektirir.
 III IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi yalnızca yapım eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde, eklendiği sözcüğün türünü değiştiren bir yapım eki kullanılmıştır?

- A) Kapıda Eda Hanım göründü ve bize hatırlı sordu.
 B) Seyfi, zorluk karşısında kalırsa birini yakalayıp silah atmadan buraya dönecek.
 C) Bu korku eğitim sisteminin günlük dinamiklerinden de kaynaklanıyor.
 D) Benim için ne kadar önemli olduğunu tahmin edebilirsiniz.
 E) Benim dayım çok sert bir insan olduğu için ondan çekinirim.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüklerin aldığı ekler sadece çekim ekidir?

- A) Kilo kontrolü ile düzenli uyku arasında doğrudan ilişki vardır.
 B) Kültürel bellek, gerçeği değil; anımsanan geçmiş biçimlendirir ve genele yayar.
 C) Çocuklarının evinde üç kişi dün duvarları kırıyordu.
 D) Toplumun her yerinde sevgi olmalıdır, aksi hâlde gönüller boş kalır.
 E) Yazar, gerektiğinde sözcüklerle oynamalı, onlara hâkim olmalıdır.

1065209

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Çağımızda uygarlığın birçok ölçütü vardır. Örneğin kişi I başına düşen gelir, elektrik, telefon, kitap, besin... Ama bütün bunlar uygarlığın temel ögesi olan değer yargılarının yerini tutamaz. Uygarlığın gerçek tanımını, bir toplum- III da yaşayan kişilerin ortak yargıları ortaya koyar. Bu yargı- IV ların başında da hoşgörülü olmak gelir. Batı'yı Batı yapan V da bu değil midir?

Bu parçada numaralanmış sözcükler yapılarına göre ikiyeşerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kuş gribinden dolayı güvercinlere yem vermenin yasaklandığı kentlerin sayısı giderek artıyor.

Bu cümledeki "yem" sözcüğü ile aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapıca özdeştir?

- A) Sanatta öteden beri farklı sanat görüşleri ortaya çıkmıştır.
B) Sevda kişiyi dünyaya bağlayan, hayatı anlamlı ve yaşanabilir kılandır.
C) Birkaç sokak ötedeki koşu yoluna giderek sabah sporumu yapıyorum.
D) Bir toplumda insanın haklı, hukuku siyasetten üstün tutulmadıkça o toplum gelişmez.
E) Yaşlı kadın, ailesinin bütün yükünü tek başına taşımaya çalışıyor; kimse yardım etmiyor.

3. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisi için verilen bilgi yanlıştır?**

- A) "Aslanağzı", belirtisiz ad tamlamasından oluşan birleşik sözcüktür.
B) "Uyurgezer", çekimli iki eylemden oluşan birleşik sözcüktür.
C) "Bilgisayar", tür değişimi yoluyla oluşmuş birleşik sözcüktür.
D) "Peki", ses düşmesi yoluyla oluşmuş bir birleşik sözcüktür.
E) "Yüzbaşı", sıfat tamlamasından oluşan birleşik sözcüktür.

4. Kapı aynalıklarında, çadır tiyatrolarında, levhaları ve sıradan III kitaplardaki saçma sapan resimleri seviyordum; çalaka- IV lem yazılmış aşk kitaplarını, eskilere ait romanları, perimallerini, çocukken okunan küçük kitapları, eski operaları, aptalca nakaratları ve basit halleriyle seviyordum eskilerden edebiyatı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili birleşik sözcüğün yapılışı, parantez içinde yanlış açıklanmıştır?**

- A) Çocuklu aileler kahvaltı yapmak için çocuk oyun alanı da olan bu mekânı tercih ediyorlar. (Ses düşmesi yoluyla)
B) Aşçıbaşı değiştikten sonra bu lokantada yapılan yemeklerin lezzeti değişmeye başladı. (Sıfat tamlaması yoluyla)
C) Nüfus müdürlükleri, ailenizin soyağacı hakkında ulaşmak istediğiniz bilgileri internet sitesinden size göndermektedir. (Anlam kayması yoluyla)
D) Mahkeme, bilirkişi heyetinin vereceği raporun gelmesi ve incelenmesi için duruşmayı erteledi. (Sözcük türü değişimi yoluyla)
E) Kışın favori içeceklerinden olan kuşburnu çayının sağlık açısından birçok faydası bulunmaktadır. (Anlam kaynaşması yoluyla)

6. • İki adın kaynaşması
• Bir sıfatla bir adın kaynaşması
• İki çekimli eylemin kaynaşması

Aşağıdakilerin hangisinde birleşik sözcüklerin oluşum şekillerinin üçüne de birer örnek verilmiştir?

- A) Ortaköy - İmambayıldı - Kaptıkacı
B) Beşiktaş - Açıkgöz - Dedikodu
C) Hanımeli - Çekyat - Kapkaç
D) Kadıköy - Kabakulak - Devedikeni
E) Gökyüzü - Biçerdöver - Aslanağzı

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gövdeden türemiştir?

- A) Her konuda taşı gediğine koyan, mizahçı kimliğinin ötesinde, açık denizlere yelken açan bir deneme yazarıdır.
- B) Türk edebiyatçısının karşısına çıkan en büyük sorun, başkasındaki güzellikleri görmek ve onu benimsemeye çalışmaktır.
- C) Yazarların, ozanların, bilim adamlarının dili işleyip geliştirme işi sürdükçe Türkçenin söz varlığı da yenileşmektedir.
- D) Tarihte demokrasi ve özgürlüğün yolları bağımsız düşünenebilen, davranabilen aydın insanlar tarafından açılmıştır.
- E) İhtiyar beygir, titreyerek yuvasından fırlayan gözlerini sabit bir bakışla yükselen suya çevirmişti.

8. (I) Soluk aldığımız sürece yaşadığımızı sanıyoruz. (II) İşe gidip geldikçe çalıştığımız inancındayız. (III) Siyasal gelişmeleri izleyip iddialı laflar ettikçe kendimizi mücadelenin içinde görüyoruz. (IV) Çevremizdeki insanlarla konuşup şakalaştıkça toplumsal ilişkilerimizi geliştirdiğimiz kanısına varıyoruz. (V) Karşı cinse yaklaşmayı başardıkça dayanılmaz cazibemizi keşfedip kendimize tekrar tekrar hayran oluyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde geçen sözcüklerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede ad kökünden türemiş sadece bir sözcük vardır.
- B) II. cümlede yalnızca bir sözcük basit yapıdır.
- C) III. cümlede kullanılan sözcüklerin hepsi türemiş yapıdır.
- D) IV. cümlede türetilirken ünlü kaybına uğramış bir sözcük vardır.
- E) V. cümlede birleşik yapıli sözcükler kullanılmıştır.

9. Yazarın elbette bir hayal gücü vardır. Aksi takdirde değişik tipleri nasıl kurgulayabilirdi. Ama gerçekçi yazarın kurduğu hayal, rastgele bir hayal değildir; gerçekler âlemindeki tecrübeye dayanan bir hayaldir. Bunun için gerçekçi yazarın hayal gücü, hayat tecrübesinden ayrılmaz.

Bu parçada birleşik yapıli kaç farklı sözcük vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüklerin tümü türemiş yapılidir?

- A) Sanatçı, yapıtını oluştururken okurun beklentilerini önemsemediği sürece başarısını sürdürür.
- B) İnsanımız, günümüzde toplumsal, kültürel ve bilimsel alanlarda değişime ve dönüşüme uğramaktadır.
- C) Yetkin yazar, sözcüklerin tarihsel süreçlerini ve anlamsal değişmelerini çok iyi bilmelidir.
- D) İlişkilerimiz konusunda düştüğümüz bir yanılgı da kurulan ilişkilerin aynı şekilde süreceğine inanmaktır.
- E) Sözcükleri özenle seçme ve yerli yerinde kullanma ana dilin söz değerleriyle düşünmeye bağlıdır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük vardır?

- A) Ağaçlarda telaşlı telaşlı bir konuşma yaparcasına ötüşen kuşlar ve bizimle hiç ilgilenmeden dolaşan karıncalar, baharı müjdelir.
- B) Gittikçe huzursuzlaşan, kişneyen atlar sanki bir an önce sakın ahırlarına dönmek istiyormuş gibi yerdeki çakılları eşeliyordu.
- C) Kaşıntı, deri hastalıkları dışında, kansızlıktan parazite kadar pek çok hastalığın belirtisi olabileceğinden bu rahatsızlığın ciddiye alınması gerekir.
- D) Köpekler adrenalinin kokusunu aldıkları için kendilerinden korkanlara daha çok gelir ve onlara havlar.
- E) Telefonun tuşlarını tamir edeyim derken camına fazla bastırmış olacağım ki cam çat diye kırılıverdi.

1065210

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	0 0 0 0 0 0	1	A B C D E
2	1 1 1 1 1 1	2	A B C D E
3	2 2 2 2 2 2	3	A B C D E
4	3 3 3 3 3 3	4	A B C D E
5	4 4 4 4 4 4	5	A B C D E
6	5 5 5 5 5 5	6	A B C D E
7	6 6 6 6 6 6	7	A B C D E
8	7 7 7 7 7 7	8	A B C D E
9	8 8 8 8 8 8	9	A B C D E
10	9 9 9 9 9 9	10	A B C D E
		11	A B C D E
		12	A B C D E
		13	A B C D E
		14	A B C D E
		15	A B C D E
		16	A B C D E
		17	A B C D E
		18	A B C D E
		19	A B C D E
		20	A B C D E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Uygarlığın gelişmesinde teknoloji önemlidir.
- B) Günübirlik yaşamak bizim temel özelliklerimizden biridir.
- C) Radyo aslında insanın vaktinden çalmayan tek icattır.
- D) Yetkin sanat ürünleri, Rönesans Dönemi'nden sonra çıkmamıştır.
- E) Tarih, birden çok anlamı olan bir sözcüktür.

2. Tarih açısından çok değerli olan bu ören yerinde isteyen turist istediği duvarın üstüne çıkıp istediği yerde dolaşabiliyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İyelik eki
- B) Bildirme eki
- C) Hâl eki
- D) Kip eki
- E) Tamlayan eki

3. Genç kuşak şairlerin dilde yarattıkları başıboşluğun karşı-
sındayım. Bu başıboşluğun sonucunda satırlarında, dize
II
demiyorum dikkat ederseniz, anlamsızlık var. İçeriklerinde
III
mantık ve akıl dışı bir tutumla birtakım kelimeleri bozarak
IV V
dize kuracaklarını sanıyorlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Konuşmacıyı takdim edenler, onun iç kimliğini belirtmeli ve onun anlatmak istediği konunun tam ehli olduğunu göstermelidir.

Bu cümledeki sözcüklerin yapılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "konuşmacıyı" sözcüğü yapım ve çekim eki almıştır.
- B) "onun" sözcüğü tamlayan eki almıştır.
- C) "kimliğini" sözcüğü türemiş yapıdır.
- D) "edenler" sözcüğü sadece çekim eki almıştır.
- E) "göstermelidir" sözcüğü bildirme eki almıştır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük birden fazla yapım eki almıştır?

- A) Akşama kadar tarlada çapa yapmaktan beli ağrıyor.
- B) Yaz akşamının kuru rüzgârı saçlarını dağıttı.
- C) Bir sanat eseri, asıl gücünü yazarının düşlerinden alır.
- D) Her şairin şiirleri arasında beğenilecek şiir bulunabilir.
- E) Bazı kişiler, duygularını açığa vurmaktan kaçınır.

6. Bir ülkedeki elektrik tüketimi, o ülkenin gelişmişlik düzeyi-
I II
nin belki de en önemli göstergesidir. Ancak elektriği, ço-
ğunlukla, karanlığı yok etmek için bir araç olarak kullan-
III
mak, bir şey üretmeden doğal kaynakların tüketimini
IV
gerektirdiği için ekonomik değildir.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Usta, çırağını ufak tefek işlerle oyalarken onu kendi özüne
I II
en uygun biçimde olgunlaşmaya bırakan kişidir. Çıraftan
III
belirli bir işte inceden inceye başarı beklemez, böylece
IV V
onun tek yanlı yetişmesini engeller.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi birden fazla çekim eki almıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Asmanın yetiştigi koşullar ne kadar zorlu olursa verim o kadar iyi olur. En lezzetli, en tatlı üzüm, yani dokusu ve kokusu en iyi olan şarabın üretildiği üzüm, taşlı arazide yetişir. Asma, kökleriyle en derinlere ulaşabilmek ve her bir su damlasından yararlanabilmek için fedakâr bir ana inatçılığıyla tüm engelleri aşar ve böylelikle tüm lezzetler bir üzüm tanesinin içinde toplanır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerde aşağıdaki eklerden hangisi yoktur?

- A) İsimden isim yapım eki
B) Ayrılma durum eki
C) Zarf-fiil eki
D) Haber kipi eki
E) Fiilden fiil yapım eki

9. (I) Abdi Ağa Çukurova Dikenlidüzü'ndeki beş köyün ağasıdır. (II) İnce Memed bu köylerden birinden, Değirmenoluk köyünden dul bir kadının oğludur. (III) Abdi Ağa'nın dayasından ve onun tarlalarındaki çakır dikenlerden bıkan küçük Memed annesine de söylemeden komşu köye kaçır. (IV) Orada Koca Süleyman adlı iyi niyetli birine çoban durur. (V) Anasını yalnız bıraktığına üzülüp ona haber gönderir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede birleşik ve basit yapıli sözcükler kullanılmıştır.
B) II. cümlede fiilden isim yapım eki alan sözcük kullanılmıştır.
C) III. cümlede sıfat yapan -ki kullanılmıştır.
D) IV. cümlede isimden isim yapım eki alan sözcük kullanılmıştır.
E) V. cümlede birden fazla çekim eki alan bir sözcük kullanılmıştır.

10. Günlük davranışlarımızda çoğu zaman bize yol gösteren atasözlerimizi incelediğimizde aynı konuda birden fazla atasözü bulunduğunu ve bunların bir bölümünün birbirleriyle çeliştiğini görüp atalarımızın kimi zaman görüş ayrılığı içinde oldukları sonucunu çıkarıyoruz.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birleşik sözcük
B) Tamlayan eki
C) Hâl eki
D) İyelik eki
E) Bildirme eki

11. 1946 yılında *Otuz Beş Yaş* şiiriyle şiir yarışmasında birincilik kazanan şair, herkes tarafından ölüm şairi olarak tanınmıştı.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bulunma durum eki
B) Öğrenilen geçmiş zaman eki
C) Fiilden isim yapım eki
D) Dilek kipi eki
E) Ek eylem

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yapısı diğerlerinden farklıdır?

- A) Kimse bilmez ama her insan kendi içinde bir oda taşır.
B) Kafka, Alman okullarında eğitim hayatına başladı.
C) Şair, sevgisini mektuplarda yaşayan karamsar bir âşıktır.
D) Kimseye gereğinden fazla güvenmeyen biriydi.
E) Nevai dönemi karışıklıkların yaşandığı bir dönemdir.

1065211

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüğün kuruluş biçimi yanlış verilmiştir?

- A) Külbastıyı arkadaşlarından habersiz yerken yakalandı. (İki ismin birleşmesi)
- B) Gecekondu bölgelerinin çözüm bekleyen sorunları var. (Bir adla bir eylemin birleşmesi)
- C) Kadıncağızın beni dedikodudan korumak için çabalamasına üzüldüm. (İki eylemin birleşmesi)
- D) Pikniğe gidip biraz cıvıvı yapmak istedik. (Yansıma sözcüklerin birleşmesi)
- E) Sivrisineklerden kurtulmak için ilaç kullandık. (Bir sıfatla ismin birleşmesi)

2. Hem isim hem fiil olarak kullanılabilen ve aralarında anlam ilgisi olan kökler vardır.

Aşağıdaki altı çizili köklerden hangisi, bu açıklamaya örnek gösterilemez?

- A) Bereket versin benim tente yaması içindeki paracıklara.
- B) Her sene, zamanı gelince İstanbul'un mahallelerinden Boğaz'ın köylerine göçler başladı.
- C) Biz onlarla uzun zamandır küsüz diye hatırlattı.
- D) Kıştı, yerler iki karış kar tutmuştu ama biz yine yollar daydık.
- E) Yemeğin ekşisi az gelince yemeğe biraz limon ekledi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kökü yansıma olan bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Bir dakika evvel yaprakların arasında ötüşen kuşlar susuyor, gece oluyordu.
- B) Aksi gibi benim hiç durmadan esneyeceğim geliyor, hapşırma istiyordum.
- C) Tren fazla yüklü olduğu için istediği sürati alamıyor; tekerlekler, dingiller gıcırıyordu.
- D) Sırtı pul pul ışıldayan bir yılan hışırdarak kumun üstünden akıp geçti.
- E) Yavaşlayan soluk alışında hafif hırıltı duyuluyordu.

4. Çok katmanlı yapısıyla *Sevgili Arsız Ölüm*; çağrışımlar, ruh çözümlemeleri çerçevesinde, romanımızda bir ilkti. Belki Batı romanında benzeri örnekler vardı ama Lâtife Tekin bir yandan da bütünüyle "yerli" bir dünya kurmuştu.

Bu parçada türemiş yapılı kaç sözcük kullanılmıştır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

5. (I) Yahya Kemal, 1903 yılında henüz 18-19 yaşlarındayken kimi etkilerin altında kalarak Paris'e gider. (II) Kendisi buna kaçış diyor. (III) Paris'te 1912 yılına kadar dokuz yıl kalır. (IV) Yüzyılın başındaki bu dokuz yıl, yeniliklerin armağan edildiği bir zaman kesitidir. (V) Dünya aynı yıllarda birkaç büyük kuramın açıklanmasıyla kökünden sarsılmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisindeki sözcüklerin tamamı basit yapıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bütün sevgileri atıp içimden
Varlığımı yalnız ona verdim ben
Elverir ki bir gün bana, derinden
Ta derinden, bir gün bana "Gell" desin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Basit yapılı sözcük
- B) Türemiş ünlü kaybına uğramış sözcük
- C) Birleşik yapılı sözcük
- D) Fiilden türemiş isim
- E) Fiilden türemiş fiil

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük, sözcük türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Hayatını, gençliğini bir mirasyedi gibi hiç düşünmeden yiyip bitirmiş.
- B) Yeni şiir, Hamit'in öznelliği ve verili bir çerçeve içindeki yenilikçiliğiyle karşılaştırılabilir.
- C) Karagöz adı ile yaygın olarak bilinen bu oyuna halk arasında zaman zaman "Hacivat" adı da verilmektedir.
- D) 8-10 metre yüksekliğinde bir ağaç olan keçiboynuzu bitkisi siyah boynuz şeklinde meyvelere sahiptir.
- E) Akşam ezanı sokaktaki çocukların inatçı çığlıklarını, oyunbozanlıkları bastırıyor.

8. Sinema, sadece salonlarla sınırlı olmayıp sokak ve meydanlara taşan kamusal alanlara da yayılabilmiş bir olgudur.

Bu cümlede geçen numaralanmış sözcükler yapıları bakımından ikiyeşerli gruplandırıldığında hangi sözcük dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik yapıli sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Kentle birlikte başka bir dünya, başka bir hayat tarzı; ekonomik, politik ve sosyal işlevleriyle doğabilir.
- B) Fransız yapısalcılığı dendiğinde sınırları kesin belirle-
nebilecek bir kuramcılar öbeği düşünmek olanaksızdır.
- C) Gerçek bir hoşgörü, sık sık acılı bir yalnızlık ve o çok özel dalgınlık: yurttaş olarak bilim insanındaki gerçek gücün üç kaynağı.
- D) Sanat aynı zamanda başkalarının hayatları üzerinde denetim kurmayı değil, kişinin kendi hayatıyla yüzleşmesini simgeler.
- E) Özetle eğer toplumda saygı ifade eden davranışlar azsa ve bunlar eşitsiz olarak dağıtılmışsa saygının anlamı hem toplumsal hem de psikolojik olarak karmaşıktır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı bir kökten türemiştir?

- A) Charles Dickens'ın Büyük Umutlar adlı romanı büyük bir geriye dönüş üzerine kuruludur.
- B) Kurgudaki anlatıcı, artık yaşını başını almış, evlenmiş ve iş güç sahibi olmuş Pip'tir.
- C) Bu öyküye yalnız ve mutsuz çocukluk dönemiyle başlar.
- D) Pip, yaşamında çok önemli rol oynayacak iki masalsi kahramanla tanışır: Magvitch ve Miss Havisham.
- E) Pip'in çocukluktan ergenliğe geçişi, Miss Havisham'ın malikânesi Satis House'ta olur.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler farklı yapıdadır?

- A) Kan Davası, Reşat Nuri Güntekin'in iyimser yaklaşımıyla ve özenle bir memleket meselesine, kan davasına değindiği romandır.
- B) Kan Davası'nın başlangıç bölümü ayrı bir epizot gibidir ve Reşat Nuri'nin sonsuz acıma duygusunu yansıtır.
- C) Kedi ve Ölüm altmışlarındaki ressam Zahit İloğlu'nun ölüm karşısında çekilen sancılarını enikonu güçlü ruh çözümlemeleriyle irdeliyor.
- D) Suzan Sözen edebiyatımızda adı anılmayan bir yazar; edebiyat tarihlerinde, ansiklopedilerde, sözlüklerde Suzan Sözen adı geçmiyor.
- E) Gecenin Ucundaki Işık'ı Cumhuriyet gazetesinde tefrika edilirken günü gününe okumuş, ayrıca kesip saklamış, kitap hâlinde yayımlanıncaya kadar o kesikleri atmamıştım.

1065212

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	1 A B C D E 11 A B C D E
2	2 A B C D E 12 A B C D E
3	3 A B C D E 13 A B C D E
4	4 A B C D E 14 A B C D E
5	5 A B C D E 15 A B C D E
6	6 A B C D E 16 A B C D E
7	7 A B C D E 17 A B C D E
8	8 A B C D E 18 A B C D E
9	9 A B C D E 19 A B C D E
10	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Milletlerin yükselmesinde, millet fertlerinin, gaye ve hedef
I II III
birliğine varmış olması koşuldur. Birinin ak dediğine diğ-
IV
rinin kara dediği bir toplumda kesinlikle yükselme ve ge-
V
lişme kaydedilmez.

Bu numaralanmış sözcüklerden hangisi, yapısı yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İnsanlık için duyduğu coşkun sevgiye rağmen çekingen ve içine kapanıktı, ayrıca soğuk bir mizacı vardı.

Bu cümlede türemiş yapılı kaç sözcük vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi farklı bir yapım eki almıştır?

- A) Eylül de gelince yapraklar ağaçların üstünde sarardı.
B) Güneşte fazla kaldığından yeni gömleğin rengi hemen ağarmış.
C) Cebinden biraz para çıkardı ve ihtiyaç sahiplerine dağıttı.
D) Dün arabanın kapısına kısırdığı parmağı biraz morardı.
E) Ekonomik krizden dolayı yeni açtığı şirket de batınca hayatı karardı.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birleşik sözcük yoktur?

- A) Nasıl yaşarsa bir nilüfer çiçeği sessiz
Tenha dağ yamacında öyle duruyor kulübemiz
B) Bir ceylansın uykusuz tepelerde
Gökyüzünü tutuşturan aynasın
C) Görmediniz, anlatamam, ürperiyorum
Bir şey demek için açılmış dudakları
D) Biz de hafif olsaydık bu rüzgârdan
Yer alsaydık şu bulut kervanından
E) El ele geçtiğimiz o تنها yolu
Dökülen her yaprakta hatırlıyorum

5. Açık havada yürüyüş sağlıklıdır. Çünkü yürümek sindirimi kolaylaştırır. Yürüyüş sırasında teneffüs ettiğimiz hava, yediğimiz yemeklerden daha besleyici bir gıdadır. Yürümek aynı zamanda gövdenin ve bacakların adale kuvvetini arttırır, dolayısıyla vücut güzelliğini de sağlar.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) “sağlıklıdır” sözcüğünde addan ad türeten iki ek vardır.
B) “yemeklerden” sözcüğü, türemiş bir sözcüktür.
C) “besleyici” sözcüğü, birden çok yapım eki almıştır.
D) “arttırır” sözcüğünde, sözcüğün türünü değiştiren yapım eki vardır.
E) “güzelliğini” sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde “-ı/-i” eki farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Bu yaz çok gezdim ve çok güzel dinlendim, hayatımın en güzel yazı diyebilirim.
B) Yağmurlar başlamadan çatı onarılmalı yoksa bütün yağmur suları evin içine akacak.
C) Doların yükselişi ile birlikte yapı malzemelerinin fiyatları da oldukça artmaya başladı.
D) Batı ile Doğu arasındaki düşünce biçiminin farklı olmasının nedeni, araştırılmalıdır.
E) Sahil kenarlarında, takı satan seyyar satıcıların tezgâhlarına bakmadan geçen bir kadın yok gibidir.

7. Mumların boyu kısalıyor attıkça zaman
Yaşadığımız onca yılın güzelliği
Bir demet başağa dönüşüyor vazoda
Eski filmlerden bir afişin yanı başında
Taptaze bir yüz ışıldıyor
Kızım bana bakıyor

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yönelme durum eki almış sözcük
B) Tamlayan eki almış sözcükler
C) Bildirme kipi eki almış eylem
D) Birleşik yapıli eylem
E) Sahiplik bildiren ek

8. Aşağıdakilerin hangisinde “bir varlığın ya da kavramın, kime veya neye ait olduğunu bildiren” **bir ek kullanılmamıştır**?

- A) Birçok öykücümüzde olduğu gibi Yakup Kadri de öykü ve romanlarında iç ve dış gerçekleri bir arada vermeye çalışmıştır.
- B) Plastik sanatlara karşı büyük ilgisi olan Tanpınar *Bursa'da Zaman*'ı yazarken kelimelerle resim yapma düşüncesi ile hareket etmiştir.
- C) Yazmayı da bakmayı da seven bir insanım, onun için uzun bir süredir nesnelere karşı büyük bir ilgi duymaya başladım.
- D) Düşüncelerinizi gözlem, deneme ve okumaya dayandırınız, böylelikle bilgi ve birikiminizi çoğaltarak ilerlersiniz.
- E) Öykü, olayların düşünmeye değer yanı ile öykücünün karakterinden yansıyan kişisel üslubun birleşiminden doğar.

9. Galaksiler, gaz bulutları ve galaksi kümeleri; kozmosta rastlantısal bir dağılım göstermez. Bunlar, ağ benzeri büyük bir yapı oluşturur ve bunların gaz zengini filamanları evrenin başlangıcından itibaren gelişmiştir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

10. uykusuz otlar soğuk

bir karla dinleniyor
yüzüm yalnızlığın bölünen gölgesinde
taşa çarparıyor beden
gizli bıçaklar kesti
kimse kuş değil ah

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Dildeki sesler kullanılarak doğadaki seslerin yansıtılması, taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere “yansıma kök” denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yansıma kök kullanılmamıştır?

- A) Öyle derin ki gözlerin içmeye eğildim de
Bütün güneşleri pırıltısı ile orada gördüm
- B) Naz ile uğulduyor kulaklarımda meltem
İğneli bakışların yaktığı viraneyim
- C) Uzaklarda, çok uzaklarda
Sucuların hiç durmayan çingirakları
- D) Bursa'da bir eski cami avlusu
Küçük şadırvanda şakırdayan su
- E) Dallardaki hışırtı
Kavalımın sesine karıştı

12. Ben sana mecburum bilemezsin

Adını mih gibi aklımda tutuyorum

Büyüdükçe büyüyor gözlerin

Ben sana mecburum bilemezsin

İçimi seninle ısıtıyorum

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) “Sana” sözcüğü, çekimlenirken kökünde ünlü değişimi olmuştur.
- B) “Mecburum” sözcüğündeki “-um” ek eylemin birinci tekil kişisidir.
- C) “Bilemezsin” sözcüğü kip ve kişi eki ile çekimlenmiş, basit yapı bir eylemdir.
- D) “İçimi” sözcüğü hem iyelik eki hem de belirtme durum eki almış bir addır.
- E) “Büyüdükçe” sözcüğü, eylemsi eki almış, türemiş yapı bir sözcüktür.

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. İnsan, kendisini ve çevresini bilinçli olarak
I II III

değerlendiren kişidir.
IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangileri basit yapıdır?

- A) I ve II B) I ve IV C) I ve V
D) II ve III E) IV ve V

2. (I) Sonbaharı, daha doğrusu eylülü yaşayamadık bu yıl. (II) Penceremize uçuk sarıdan vanilyaya, topraksı ısıltılardan bağbozumuna uzanan renklerini düşürmedi bu mevsim. (III) Bu yüzden yazın hesaplarını kapatamadık bir türlü. (IV) Gelecek adına kendimize çekidüzen verdiğimiz de söylenemez. (V) Habersiziz sonbaharın anımsattığı ölümden.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede birleşik yapı iki sözcük vardır.
B) II. cümlede iyelik eki almış sözcük vardır.
C) III. cümlede tamlayan eki almış bir sözcük vardır.
D) IV. cümlede yapım eki alarak tür değişimine uğramış sözcükler vardır.
E) V. cümlede basit, türemiş ve birleşik yapı sözcüklere örnek vardır.

3. Bir süre sonra hazırlıklar başladı; ak pak çamaşırlar, tertemiz gömlekler, sapasağlam ayakkabılar, güzel mi güzel takılar çekmecelere yerleştirildi.

Bu cümlede kaç birleşik sözcük vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Eskiden her konuda konuşurdum istekle
Bir geniş gülümsemeyle dinliyorum şimdi
Büyük yapılar ışıklı akşamüstlerine indi

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Basit - Basit - Basit - Birleşik
B) Türemiş - Basit - Basit - Türemiş
C) Basit - Türemiş - Türemiş - Birleşik
D) Basit - Türemiş - Basit - Birleşik
E) Basit - Türemiş - Birleşik - Türemiş

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik yapı fiillerin hepsine örnek vardır?

- A) Bakıyorum başka şeyler göreyim diye
Manzaraların ömrü birer saniye
B) Aynalar, bakmayın yüzüme dik dik
İşte yakalandık, kelepçelendik
C) Siyah kanatlarını batıya açtı kuşlar
Benden sana haberdır bu uçuşlar
D) Köküne sar beni yeşert ey söğüt
Değirmen, değirmen beni de öğüt
E) Dön, seyret ağaran rengini ufkun
Mahmur gözlerinde süzülün uykun

6. Birleşik sözcükleri oluşturan sözcüklerden ikisinin de asıl anlamlarından ayrılarak başka kavram ya da nesneyi karşıladığı olur.

Aşağıdaki cümlelerde kullanılan birleşik sözcüklerden hangisi bu açıklamayı örnekler?

- A) Sergi açılışında Kırdı'nın gerçekleştirdiği sulu boya performansı tam not aldı.
B) Hollywood'da pek çok korku filmine konu olan cam-gözler tehlikeli bir balık türüdür.
C) Bugün teknolojinin rahatlığıyla tembelleşen insanoğlu geçmişte durmadan üretmiş.
D) Birçok işletmenin katıldığı "Dünya'nın En İyi İşverenleri" ödülünü Google kazandı.
E) Fosilin kafatası dikkatle açılmış ve inceleme için müze yetkililerine verilmiş.

7. (I) İlk onu tanıdım Mersin'de, en çok onu sevdim. (II) Genç yaşta emekli olmuş bir ilkokul öğretmeni idi. (III) Düşünmeyi, sevmeyi, paylaşmayı öğreten eşsiz bir insan. (IV) Çevresindekileri mutlu edebilmek için çırpınan biri. (V) Durmadan ama durmadan koşturuyor, çalışıyor, çırpınıyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde türemiş sözcük yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V